

forøvrigt et Spørgsmaal, som jeg ikke antager vil komme for under denne Behandling, men jeg vil dog ikke slutte uden at minde om, at jeg, da Danmarks sidste Krig var slutet, og vi deraf kunde danne os en Erfaring med Hensyn til Styrken af det Forsvar, vi vare istand til at yde, tillod mig at henlede Opmærksomheden paa det Forhold, der finder Sted mellem den betydeligste Indtægt paa vor Finantslov og de tilsvarende Udgifter til Forsvarsvæsenet, idet nemlig det, der vindes ved Soldindtægterne, omtrent fortæres deraf. Jeg kan ikke opgive Haabet om, at de Betragtninger, hvortil vor Krig gav Anledning, i høi Grad maae findes at blive bestræbte ved, hvad der siden er skeet. For mit Vedkommende er det tilfredsstillende, at en høitæret Landsmand, som havde Leilighed til at see disse Forhold paa Afstand udenfor de Forhandlinger, vi fore, hvilke let bringe os ind i et tilsvant Fodspor, efter de sørgelige Erfaringer, vi have gjort, udtalte sig paa en lignende Maade, som jeg. Naar jeg skulde gennemføre denne Tanke — det er ikke Stedet her ved Finantslovens Behandling, — vilde det føre mig for vidt, men for at væрге mig imod at blive misforstaaet, vil jeg kun sige, at det ingenlunde ligger, at man skulde opgive sin Forsvarsevne. Der gives andre Maader, hvorpaa et Land, naar det bliver rigt og drager Formue til sig, kan vise, at det med Hensyn til det stedlige Forsvar er rede til at forvare Fædrelandets Forbund, uden at det behøver at ssee paa den Maade, der er nedlagt i vor Hærslov.

Winther: Dette Finantslovsforslag er saa lidet forskjelligt fra de tidligere, at jeg i og for sig ikke havde tænkt at tage Ordet ved denne Behandling, hvis Sagen havde faaet en udførlig Drøftelse andetstedsfra; men da jeg seer, at der er en saa stor Tilbageholdenhed tilstede, og da der dog er et Par enkelte Punkter, hvorom jeg ønskede at ytre et Par Ord, nødsages jeg til nu at melde mig som den, der vil udtale mig om Sagen. Det er kun nogle Aphorismer, nogle spredte Bemærkninger, jeg har at gjøre, ifølge de Omstændigheder, som her foreligge. — Jeg skal først tillade mig at omtale Finantslovsforla-

gets Form, ved hvilket Punkt jeg hvert Aar har dvælet. Den ærede Minister bemærkede i det Foredrag, hvormed han indledede Finantslovsforlagets Forelæggelse, at han i denne Henseende ikke havde gjort nogen Forandring; det er endnu bestandig en Blanding af Netto- og Bruttosystemet, der forelægges os i Finantsloven. Jeg har troet, at der efter vor Rigsdags Bestaafenhed og paa Grund af den almindelige Veeltagelse i statsborgerlige Rettigheder, som finder Sted, kunde gjøres Fordring paa en Ret til at see, hvad vor Statsstyrelse i det Hele koster. Jeg har allerede i et tidligere Aar havt Leilighed til i et Bilag til Finantsudvalgets Betænkning at fremlægge en Oversigt over de virkelige Udgifter og Indtægter, som Statsstyrelsen hvert Aar medfører, og det vil deraf sees, at der for det paagjældende Finantsaars Vedkommende paa Indtægtsiden skulde sig Udgifter af omtrent 4 Millioner og paa Udgiftsiden Indtægter af et tilsvarende Beløb. Dette forekommer mig at være en Feil ligeoverfor dem, der ere berettigede til at have en Oversigt og at sælde en Dom over Finantsloven. En tidligere Finantsminister har imødekommet de Krav, der i saa Henseende vare stillede, ved at give en ganske kort Opstilling af Finantsloven efter Bruttosystemet, og jeg haaber, at den nuværende Minister vil gaae et Skridt videre i saa Henseende ved at lade Thinget faae en noget mere detailleret Oversigt som et Bilag til Finantsloven. Jeg troer, at Finantsbestyrelsen let vil kunne give en saadan, men naar vi Andre ville til at udfinde Posterne og stille dem ad efter deres sande Natur, kræver dette en stor Tidsanvendelse, og det er ikke engang sagt, at man kan gjøre den rette Adskillelse. Jeg har selv ogsaa iaar forsøgt noget Saa-dant og anvendt ikke lidet Tid derpaa; men om end den enkelte Mand her i Thinget er istand til at skaffe sig en saadan Indsigt i vore Statsudgifters og Statsindtægters virkelige Storrelse, forekommer det mig rimeligt, at man letter Sagen for dem, der ikke have Tid eller ikke have saa særlig Opfordring til at anstrænge sig i saa Henseende. Dersom det var en Fordring, der kunde lægge Regjeringen nogensof-helst Bæmskeligheid i veien, skulde jeg ikke stille